

Helichrysum marginatum

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Helichrysum* is afkomstig uit het Oudgrieks en is een samenstelling van *helios*, wat 'zon' betekent, en *chrysos*, wat 'goud' betekent. Dit verwijst naar de goudgele kleur van de bloemhoofdjes van veel soorten binnen dit geslacht. De soortaanduiding *marginatum* is Latijn en betekent 'voorzien van een rand' of 'omrand'. Dit slaat op de bladeren van de plant, die een duidelijke, vaak wittige, rand van haartjes hebben.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Helichrysum marginatum is een laagblijvende, kussenvormende vaste plant, vaak gebruikt als rotsplant in de tuinbouw. De soort is nauw verwant aan andere alpine *Helichrysum*-soorten uit Zuid-Afrika, met name *Helichrysum milfordiae*, en wordt soms verward met of als synoniem daarvan beschouwd. Het verschil zit in de beharing en de grootte van de bladeren.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae (Composietenfamilie)
- Geslacht: *Helichrysum*
- Soort: *H. marginatum*

Synoniemen

Een botanisch erkend synoniem voor *Helichrysum marginatum* is *Gnaphalium marginatum* Sch.Bip. De soort wordt in de handel en soms in de literatuur ook vaak, zij het onjuist, in één adem genoemd met of zelfs verward met de meer bekende *Helichrysum milfordiae*.

Variëteiten en cultivars

Helichrysum marginatum is een botanische soort die vooral wordt gewaardeerd om zijn unieke bladstructuur en kussenvormende groeiwijze in de rotstuin. Er zijn zeer weinig tot geen specifieke cultivars van deze pure soort bekend in de handel. De cultivars die vaak onder de naam *Helichrysum* verkocht worden, zoals 'Schwefellicht', 'Ruby Cluster', 'Limelight' of de vele selecties van *H. italicum* ('Dwarf Curry', 'Tall Curry'), zijn hybriden of cultivars van andere, vaak kruidachtige of struikachtige soorten, en vertegenwoordigen niet *H. marginatum*.

Familie

Helichrysum marginatum behoort tot de Asteraceae, de Composietenfamilie, ook wel bekend als de Madeliefjesfamilie. Dit is een van de grootste plantenfamilies en kenmerkt zich door bloeiwijzen die bestaan uit vele kleine bloempjes samengepakt in een bloemhoofdje.

Hoogte

Dit is een zeer laagblijvende, kruipende of kussenvormende vaste plant. De volwassen hoogte is doorgaans slechts 5 tot 10 centimeter. De plant kan in de breedte uitgroeien tot een meter brede mat op steenachtige ondergrond.

Bloemkleur

De bloemhoofdjes van *Helichrysum marginatum* zijn klein en wit. Ze verschijnen in kleine clusters boven het loof. Hoewel de bloemblaadjes van veel *Helichrysum*-soorten goudgeel zijn, is de witte kleur typerend voor deze alpine soort. De schutblaadjes hebben een papierachtige textuur, typerend voor het geslacht Strobloem.

Bladkleur

De bladeren zijn smal, langwerpig en lancetvormig, met een opvallende zilvergrijze tot grijsgroene kleur. De meest opvallende eigenschap, waaraan de plant zijn naam te danken

heeft, is de duidelijke witte beharing die de bladranden omzoomt, waardoor het blad een 'omrande' (*marginatum*) uitstraling krijgt. De bladeren zijn compact en vormen dichte kussens.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Helichrysum marginatum* valt in de zomermaanden. Typisch bloeit de plant van juli tot augustus.

Standplaats

De ideale standplaats is in de volle zon. De plant is inheems in rotsachtige, bergachtige streken en heeft dan ook een zeer scherpe drainage nodig. De bodem moet arm tot matig vruchtbaar, zanderig, stenig of grindachtig zijn, met een neutrale pH-waarde. Het is cruciaal dat de plant 's winters zeer droog staat om wortelrot te voorkomen.

Herkomst

Helichrysum marginatum is afkomstig uit Zuidelijk Afrika, met name de berggebieden van Lesotho en de Hoge Drakensbergen (Zuid-Afrika), waar hij groeit op steile, stenige hellingen op hoogtes tussen 2.440 en 3.300 meter.

Soort gewas

Dit is een kussenvormende, kruipende vaste plant (*perennial*) of dwergstruik (*subshrub*). Vanwege zijn natuurlijke habitat is het een typische alpiene of rotsplant.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad, maar vanwege de kruipende en kussenvormende groeiwijze is het nemen van stekken vaak een effectievere methode. De stengels wortelen gemakkelijk als ze contact maken met de grond.

Klimaatzone

De soort is, gezien zijn alpine herkomst, redelijk winterhard, maar de gevoeligheid voor wintervocht maakt hem kwetsbaar in nattere klimaten. De plant wordt doorgaans ingedeeld in USDA-winterhardheidszones 7 tot 8, wat wijst op een tolerantie tot ongeveer -10 tot -15 graden Celsius, mits de standplaats zeer goed gedraineerd is.

Insecten

Zoals veel planten in de Composietenfamilie, trekt *Helichrysum marginatum* bestuivende insecten aan, waaronder bijen en vlinders. De plant biedt in de zomer nectar en stuifmeel.

Bronvermelding

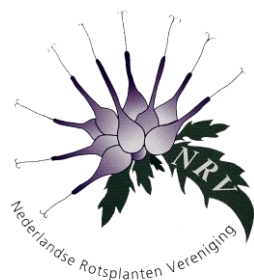
<https://coolplants.com/en/plants/helichrysum-marginatum>

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:213018-1>

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Helichrysum/marginatum>

https://keys.lucidcentral.org/keys/v3/helichrysum/key/Helichrysum/Media/Html/Helichrysum_marginatum.htm

<https://www.sarastro-stauden.com/shop/pflanzen-fuer-steingarten-und-alpinum/helichrysum-strohblume/helichrysum-marginatum/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Helichrysum</i> (gouden zon); <i>marginatum</i> (omrand, verwijzend naar het blad)
Taxonomie	<i>Familie: Asteraceae, Geslacht: Helichrysum, Soort: H. marginatum</i>
Synoniemen	<i>Gnaphalium marginatum</i>
Variëteiten en cultivars	Geen specifieke cultivars bekend van deze pure soort; meeste cultivars zijn hybriden.
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie)
Hoogte	5- 10 cm
Bloemkleur	Wit (klein, in clusters)
Bladkleur	Zilvergrijs/grijsgroen, met een opvallende witte rand van beharing
Bloeiperiode	Juli- augustus (zomer)
Standplaats	Volle zon; zeer scherp gedraineerde, stenige/zanderige, droge grond (winterdroogte cruciaal)
Herkomst	Hoge Drakensbergen en Lesotho (Zuidelijk Afrika)
Soort gewas	Kussenvormende vaste plant (<i>perennial</i>) of dwergstruik (<i>subshrub</i>), rotsplant
Vermeerderingswijze	Stekken; Zaad
Klimaatzone	USDA Zone 7- 8 (tolereren vorst, maar vereisen droge winter)
Insecten	Trekt bijen en vlinders aan